

ПЕТЪР СТЬПОВ СЛУЧАЯТ С ЕМИЛ

chitanka.info

Той седеше на последния чин до прозореца и често поглеждаше навън. А там се издигаше четиринадесететажна сграда с просторни балкони и широки прозорци. По тях винаги се мяркаха хора: жени тупаха одеяла или простираха пране; деца се боричкаха или играеха с дървени камиончета; някоя майка чистеше стъклата на прозорците... Забавления имаше винаги.

Всички го смятаха за мързелив и за недотам умствено развит. Учителите го вдигаха на урок, а той мълчеше, почесваше се по веждата, гледаше към нас, а ние му се плезим и ужким му подсказваме. Той ще долови някоя дума и щом я изтърси, целият клас избухваше в звънлив смях.

— Емиле, пак не си готов — казваха учителите.

Той си сядаше мрачен и озлобен, а през междучасието гонеше по двора тези, които му подхвърляха най-остроумните шеги.

Един ден, това беше през март, учителят по история пак го вдигна на урок. Класът весело забръмча. Емил не ни обърна внимание. Мина между чиновете и аз забелязах в погледа му необяснима тържественост. Наострихме уши и в блаженство чакахме да се изправи безпомощен и смешен.

Емил се поизкашли, пое въздух и отвори уста. Стояхме смаяни. Не дишахме, не помръдвахме дори. Емил говореше, без да се запъне. Спокойно, точно и убедително. Изпъстряше урока си със случки, дати и събития, които не бяха написани в учебника, а и учителят не ги беше разказвал. Но той не прекъсваше Емил, само поклащаше глава одобрително и повтаряше:

— Мм, да... таке е... Е добре... Съвършено вярно!

Емил получи шестица и си седна тържествено на чина. Зяпахме го като някакво чудо. Мнозина бяха разочаровани, защото той провали надеждата им да се посмеят. В междучасието група деца го наобиколиха.

— Зубрач! — викаха с презрение те. — Накълвал урока и сега се перчи!

— Я си гледайте работата! — високомерно ги срязва Емил.

Всички очакваха той да се провали на следния урок по физика или география. Но за общо учудване — и по физика, и по география, и по химия... по всичко той искаше пръв да разкаже урока и ни смазваше със своята осведоменост и точни цитати. Без да се запъне,

без да сгреша — леко и плавно се лееха обилните му знания. Това ни смуцаваше.

Аз и по-рано не странях от Емил, защото живеехме на една улица, но сега търсех случай по-често да сме заедно, да разговаряме и дори да си поиграем. Не зная дали случайно или пък класният го повика, но един ден пристигна училищният лекар. Той ни прегледа, говори ни за хигиената, после ни попита имаме ли добра памет. Ние вдигнахме ръце и казахме, че най-добър между нас е Емил. Пояснихме, че доскоро той е получавал почти само двойки и тройки, но от известно време е първенец в класа ни. Лекарят заяви, че иска да го изследва. Емил обеща да отиде в кабинета му. На другия ден класният разкри пред всички, че лекарят намерил Емил за феномен. Странно наистина, много странно.

— Да — добави той. — Учителите са озадачени.

— А по-рано защо не се е проявявал? — попита Румяна. Тя все задаваше въпроси.

— Не зная... Може би Емил ще ни обясни? — учителят погледна към Емил. Той скочи на крака ухилен, имаше вид на човек, който е покорил света.

— Внимавам в час и уча, това е — отговори нехайно той и си седна.

Аз го наблюдавах внимателно и видях, че пак обича да се заплесва през прозореца и да си мисли за най-различни работи. Реших, че въкъщи учи до премаляване, затова и не го виках да играем. Но един ден подхвърлих, че ще ми бъде приятно да си поиграем, ако, разбира се, той разполага с време.

— Че защо не? — с готовност се съгласи Емил.

— Нали все учиш, все...

Той не ми позволи да продължа, тупна ме по рамото и каза:

— Знаеш ли, ти не си като онези бърбивци, дето все ме подиграват. Затова... на теб ще ти се доверя!

Побиха ме тръпки. Тук имаше нещо необикновено и аз го почувствувах в думите, в тона и в погледа на Емил.

Той ме гледаше с присвити очи, малко високомерно, но не ми откри никаква тайна.

Тръгнахме по улицата с магазини и балкони над тях. По пътя му подметнах:

— Ти обеща да ми откриеш някаква тайна, нали?

— Да! — Емил спря и решително добави: — Но на никого нито дума!...

— Честна пионерска! — отвърнах без колебание аз.

Спряхме пред двуетажна къща, с желязна ограда. Вторият етаж имаше просторна тераса. Една круша почти я докосваше с клоните си.

— Понякога се катеря по клоните и хоп — вътре! — каза Емил.

Тук имаше нещо подозрително. Той, изглежда, разбра моето недоумение, хвана ме за ръката и прошепна тайнствено:

— Ела, ще ти стане ясно.

Влязохме. Една едра жена копаяше в градината, дето бяха нацъфтели зюмбюли и теменужки.

— Лельо — каза Емил. — С моя другар ще се качим на тавана да му покажа гълъбите. Чичо тука ли е?

— Няма го, а храна съм приготвила в кухнята. Зад вратата е.

Хвана ме яд. Уж ще ми разкрива тайната си, а иска да ме води при някакви си гълъби! Все пак мълчах, за да видя какво ще се случи.

Влязохме в един коридор, изкачихме се по дървени стълби. Вместо да се упътим към тавана, Емил неочаквано ме задърпа към вратата на една стая. Пристъпи тихо, огледа се и прошепна:

— Само леля да не чуе...

— Къде ме водиш? — попитах малко озлобен аз. — Нали нещо трябваше да ми разкажеш, а ти... гълъби...

— Нищо не разбираш! — сърдито ме смъмри Емил. — Върви де!

Той отвори една врата. Такава стая никога не бях виждал — цялата отрупана с разни лъскави уреди и машини. Те бяха поставени по маси, по пода, върху поставки. Имаше и прозрачни буркани с разни течности, колби... какао ли не.

— Бързо! — каза ми Емил.

Той взе от масата бял шлем, който приличаше на войнишка каска, само че вътре имаше разни бобини, съпротивления, металически възглавнички, а от дясно висеше шнур с щепсел. Емил го пъкна в контакта на стената и без много церемонии сложи шлема на главата ми.

— Седни на стола и се съсредоточи! — заповяда ми той.

Аз седнах, но... нищо не усетих, само някакво просветляване настана в главата ми. Като че ли там нещо се разтваряше, избистряше

се, чувствувах лекота и приятност. Емил пъхна под носа ми учебника по история, разтвори страницата с новия урок и прошепна:

— Чети!

Зачетох бързо. Странно, всяка дума се набиваше в мозъка ми ясно и точно. Свърших за няколко минути.

— Още малко — каза Емил.

В този миг навън чухме стъпки. Емил скочи целият разтреперан.

— Чичо ми!

Той се втурна към терасата, край която се виждаха клоните на кривата круша. От вратата ми викна:

— Защо стоиш? Бързо, след мен!

Затичах след него. Шнурът дръпна шлема от главата ми. Той издрънча на пода, като че изохка и замлъкна. Тогава зад себе си чух:

— Стой!

Спрях се като прикован от магнит. Една ръка ме хвана за яката.

— Кой си ти? Какво правиш тук? — извика над ухото ми един мустакат човек.

Исках да обясня, но и устата ми бяха сковани. Тогава видях, че Емил се показва между клоните. Усмихнат виновно, той извика:

— Ние сме, бе чичо, той е мой другар... Дойдохме да видим твоето изобретение... твоя стимулатор, както ти му казваш, пък те нямаше и...

Докато говореше, Емил пак влезе в стаята, с намерение да ме защити. Чичото пусна яката ми и рече:

— Аха! Пък аз се питам, кой рови в уредите ми?... — Той видя шлема на пода и викна: — Ти си пипал стимулатора!

Вдигна го. От него се изсипаха най-различни части.

— Повредил си го, магаре с магаре! Виж!

Двамата стояхме объркани. Чичото наруга Емил, после му каза да не стъпва вече тук и ни пусна да си вървим. На другия ден ме вдигнаха по история. Казах урока си почти дума по дума. Не зная как всяко изречение, всяка думичка идеха в главата ми леко и бързо, като че ли четях от книга. Не изпитвах никакво напрежение. Учителят ме похвали, другарите ми завиждаха и въздишаха... В междучасието двамата с Емил се отделихме настрана.

— Какво ще стане сега е изобретението? — попитах го аз.

— Не знам! — въздъхна Емил. — Чичо е доцент в университета и може да го поправи. Жалко е друго, че вече няма да стимулирам мозъка си. Освен ако чичо не ми се отсърди...

След две седмици въздействието на стимулатора съвсем отслабна. Всичко тръгна както по-рано: Емил гледаше през прозореца, излизаше на урок, мълчеше, потеше се, говореше несвързани неща, а целият клас с удоволствие се смееше. Моят пръв дебют се забрави. Лекарят пак дойде, прегледа Емил и замислен рече:

— Да, наистина, феноменален случай! Мозъчните клетки на ученика отказват засега да работят! Чудно!

Ние с Емил се спогледахме и въздъгнахме...

Публикувано във вестник „Септемврийче“, брой 25/1969 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.